četrtek 9. junija 2022

P9_TA(2022)0242

Pravica Parlamenta do pobude

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o pravici Parlamenta do pobude (2020/2132(INI))

(2022/C 493/11)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),

— ob upoštevanju Okvirnega sporazuma z dne 20. oktobra 2010 o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo, kakor je bil spremenjen ([1]) (v nadaljnjem besedilu: okvirni sporazum iz leta 2010),

— ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje ([2]) (v nadaljnjem besedilu: medinstitucionalni sporazum o boljši pripravi zakonodaje),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o izboljšanju delovanja Evropske unije z izkoriščanjem potenciala Lizbonske pogodbe ([3]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o morebitnem razvoju in prilagoditvi institucionalne ureditve Evropske unije ([4]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. februarja 2019 o stanju razprav o prihodnosti Evrope ([5]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2020 o stališču Evropskega parlamenta o konferenci o prihodnosti Evrope ([6]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. junija 2020 o stališču Evropskega parlamenta o konferenci o prihodnosti Evrope ([7]),

— ob upoštevanju političnih usmeritev naslednje Evropske komisije za obdobje 2019–2024 z naslovom Bolj ambiciozna Unija – Moj načrt za Evropo, ki jo je njena predsednica Ursula von der Leyen predstavila 16. julija 2019,

— ob upoštevanju študije iz julija 2020 z naslovom The European Parliament's right of initiative (Pravica Evropskega parlamenta do pobude), ki jo je naročil Parlament,

— ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenj Odbora za pravne zadeve in Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve,

— ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve (A9-0142/2022),

A. ker je v členu 15 PEU določeno, da Evropski svet ne opravlja zakonodajne funkcije;

([1]) UL L 304, 20.11.2010, str. 47.
([2]) UL L 123, 12.5.2016, str. 1.
([3]) UL C 252, 18.7.2018, str. 215.
([4]) UL C 252, 18.7.2018, str. 201.
([5]) UL C 449, 23.12.2020, str. 90.
([6]) UL C 270, 7.7.2021, str. 71.
([7]) UL C 362, 8.9.2021, str. 6.

B. ker je Parlament edina institucija EU, ki jo demokratično in neposredno izvolijo državljani; ker Parlament, drugače kot je to urejeno v ustavnih sistemih držav članic, nima splošne neposredne pravice do zakonodajne pobude, ki je v skladu s členom 17(2) PEU v pristojnosti Komisije, razen če Pogodbi ne določata drugače;

C. ker Pogodbi določata posredno pravico do zakonodajne pobude, saj lahko v skladu s členom 225 PDEU „Evropski parlament […] z večino svojih članov od Komisije zahteva predložitev ustreznih predlogov glede vprašanj, o katerih meni, da je za izvajanje Pogodb treba sprejeti akt Unije“;

D. ker člen 225 PDEU določa tudi, da „[č]e Komisija ne predloži predloga, o razlogih obvesti Evropski parlament“;

E. ker so samoiniciativna poročila in resolucije Parlamenta pomembno orodje za določanje politične agende EU;

F. ker se je Komisija na podlagi okvirnega sporazuma iz leta 2010 zavezala, da bo poročala o konkretnih nadaljnjih ukrepih v zvezi z vsemi zahtevami Parlamenta za predložitev predloga po členu 225 PDEU v treh mesecih po sprejetju ustrezne resolucije na plenarnem zasedanju; ker lahko Komisija, če ne izpolni te obveznosti, ne ukrepa v skladu s členom 265 PDEU;

G. ker je mogoče le tretjino postopkov zakonodajne in nezakonodajne pobude Parlamenta do leta 2019 oceniti za uspešne in ker večini zakonodajnih samoiniciativnih poročil, ki se nanašajo na postopek zakonodajne pobude, sprejetih od leta 2011, do leta 2019 niso sledili ustrezni zakonodajni predlogi Komisije ([8]);

H. ker medinstitucionalni sporazum o boljši pripravi zakonodaje določa, da mora Komisija sprejeti posebno sporočilo o ukrepanju v zvezi s temi zahtevami in da mora, „[č]e se bo […] odločila, da ne bo predložila predloga na podlagi takšne zahteve,“ zagotoviti, „kjer je to primerno, analizo možnih alternativ ter“ odgovoriti „na morebitna vprašanja, ki bi jih sozakonodajalca izpostavila v zvezi z analizo glede evropske dodane vrednosti in glede ‚stroškov kot posledice neukrepanja na ravni Unije‘“;

I. ker Pogodbi Parlamentu podeljujeta neposredne pravice do pobude v zvezi z njegovo sestavo, izvolitvijo poslancev in njihovim statutom, statutom evropskega varuha človekovih pravic in pravico Parlamenta do preiskave, v primerih, za katero se uporablja poseben postopek, ter za začetek postopkov v zvezi z mehanizmom pravne države in spremembo Pogodb;

J. ker neposredne pravice Parlamenta do pobude še zdaleč niso zadostne, da bi zagotavljale zastopanost glasov državljanov, civilne družbe in socialnih partnerjev v evropskih institucijah, zaradi česar ima Komisija dejansko monopol nad izvajanjem zakonodajne pobude;

K. ker pomembnejša vloga Parlamenta pri določanju agende Unije s krepitvijo pravice Parlamenta do pobude zahteva tudi razširitev rednega zakonodajnega postopka na druga področja politike in krepitev medinstitucionalnega sodelovanja;

([8]) Generalni direktorat Evropskega parlamenta za notranjo politiko, Tematski sektor za pravice državljanov in ustavne zadeve, študija z naslovom The European Parliament's right of initiative (Pravica Evropskega parlamenta do pobude), Bruselj, 2020, str. 55 in 57.

četrtek 9. junija 2022

L. ker je Parlament pripravil posebno ambiciozno zakonodajno pobudo o vzpostavitvi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice, ki je bila sprejeta oktobra 2016 ([9]) in 2020 ([10]) ter pozval Komisijo in Svet, naj začneta pogajanja s Parlamentom o medinstitucionalnem sporazumu v skladu s členom 295 PDEU; ker je pravna država eno od področij, na katerih bi bilo mogoče razviti pravico Parlamenta do pobude;

M. ker bi podelitev neposredne pravice do pobude Parlamentu ponovno uravnotežila zakonodajni postopek Unije;

N. ker empirični dokazi kažejo, da je uspeh pobud Parlamenta odvisen predvsem od naknadnega postopka odločanja Sveta (kvalificirana večina ali soglasje) ([11]);

O. ker je Parlament v resoluciji o stanju razprav o prihodnosti Evrope opozoril, da „bi lahko v primeru morebitne prihodnje spremembe Pogodb tudi Parlamentu kot neposrednemu predstavniku državljanov EU podelili pravico do zakonodajne pobude“; ker je bila konferenca o prihodnosti Evrope med drugim zgodovinska priložnost za spodbujanje reforme evropske demokracije in Pogodb z udeležbo državljanov;

P. ker je bila na digitalni platformi konference o prihodnosti Evrope evropska demokracija eno od vprašanj, v zvezi s katerim so državljani prispevali največ;

Q. ker je Parlament v resoluciji o morebitnem razvoju in prilagoditvi institucionalne ureditve Evropske unije predlagal, „da bi morala – kot je to običajno v več državah članicah – oba zakonodajalca Unije (Svet in še zlasti Evropski parlament, ki je edina ustanova, ki jo neposredno volijo državljani) imeti pravico do zakonodajne pobude, ne da bi to posegalo v temeljne zakonodajne pristojnosti Komisije“;

R. ker poslovnik Parlamenta določa pravila za pripravo in sprejemanje resolucij v skladu s členom 225 PDEU; ker v praksi obstaja razlika med samoiniciativnimi poročili INI in INL; ker v okvirnem sporazumu iz leta 2010 in medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje takega razlikovanja ni;

Neposredne pravice Parlamenta do pobude, ki jih določata Pogodbi

1. poudarja in obžaluje, da Parlament, čeprav je edina neposredno izvoljena institucija EU, nima splošne neposredne pravice do pobude;

2. poudarja, da Lizbonska pogodba Parlamentu že daje neposredne pravice do pobude in priznava njegovo pristojnost za samoorganizacijo, njegovo funkcijo nadzora in demokratično legitimnost, ki jo ima kot edina neposredno izvoljena institucija EU;

3. poudarja, da imajo v institucionalni ureditvi, v kateri Parlament še nima splošne neposredne pravice do pobude, posebni zakonodajni postopki, ki jih sproži, poseben ustavni položaj in prednost pred rednimi zakonodajnimi postopki;

4. želi spomniti, da je Parlament v zadnjih 20 letih večkrat uporabil take posebne zakonodajne pravice, ki so pomanjkljive; vendar obžaluje, da so bili ti posebni zakonodajni postopki le redko uspešno zaključeni, saj Komisija in Svet nista dosegla soglasja ([12]);

([9]) Resolucija z dne 25. oktobra 2016 s priporočili Komisiji o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice (UL C 215, 19.6.2018, str. 162).

([10]) Resolucija z dne 7. oktobra 2020 o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice (UL C 395, 29.9.2021, str. 2).

([11]) Generalni direktorat Evropskega parlamenta za notranjo politiko, Tematski sektor za pravice državljanov in ustavne zadeve, študija z naslovom The European Parliament's right of initiative (Pravica Evropskega parlamenta do pobude), Bruselj, 2020, str. 12.

([12]) Prav tam, str. 34–35.

5. poudarja, da je Parlament uveljavil svojo pravico do pobude z uvedbo postopka mehanizma pravne države v skladu s členom 7 PEU; obsoja dejstvo, da Svet ni ukrepal v zvezi s tem postopkom in poznejšimi večkratnimi pozivi Parlamenta k ukrepanju, in poudarja, da skupne vrednote Unije ter medsebojno zaupanje in verodostojnost Unije ostajajo ogroženi, ker Svet člena 7 PEU ne uporablja učinkovito; meni, da je bistveno zagotoviti celovito in takojšnje izvajanje Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije ([13]), pri tem pa spoštovati vlogo Parlamenta kot sozakonodajalca; meni, da je Unija še vedno strukturno nepripravljena na boj proti nazadovanju na področju demokracije, pravne države in temeljnih pravic ter njihovim kršitvam v državah članicah; meni, da je slabšanje stanja na tem področju v različnih državah članicah pokazalo potrebo po učinkovitem medinstitucionalnem sodelovanju; globoko obžaluje pomanjkanje ustreznega odziva na pobudo Parlamenta o vzpostavitvi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ter ponovno poziva Komisijo in Svet, naj nemudoma začneta pogajanja s Parlamentom o medinstitucionalnem sporazumu;

6. ponovno opozarja na svoj obrazloženi predlog, naj se ugotovi obstoj očitnega tveganja, da bi Madžarska lahko huje kršila temeljne vrednote Unije; ponavlja, da je zelo zaskrbljen, ker standardni postopki za predstavitve pri predložitvi obrazloženega predloga in dostopu do informacij ne zagotavljajo enakovrednega položaja Parlamenta na eni strani ter Komisije in tretjine držav članic na drugi strani; obžaluje, da predstavitve še niso prispevale k bistvenemu napredku pri obravnavi očitnega tveganja za hudo kršitev vrednot;

7. obžaluje, da tri države članice še niso ratificirale spremenjene volilne zakonodaje Evropske unije, sprejete leta 2018;

8. obžaluje tudi, da je Svet doslej zavračal pogajanja s Parlamentom o njegovi pravici do preiskave, čeprav je to v nasprotju s členom 226 PDEU in načelom lojalnega sodelovanja, zaradi česar se določb Pogodbe še naprej ne izvaja, čeprav bi se jih moralo;

9. pozdravlja, da je bil na pobudo Parlamenta sprejet nov statut evropskega varuha človekovih pravic, kar zagotavlja skladnost statuta z Lizbonsko pogodbo;

Pravice Sveta in Evropskega sveta do pobude, ki jih določata Pogodbi

10. obžaluje, da člen 121 PDEU na področju ekonomske in monetarne politike določa le obveščanje Parlamenta; ugotavlja tudi, da je Svet uporabil člen 121 PDEU kot dejansko pravico do pobude na tem področju, in zahteva dodatne odgovornosti Parlamenta kot edine institucije EU, ki zastopa glas državljanov;

11. ugotavlja tudi, da je Evropski svet člen 68 PDEU uresničeval kot dejansko pravico do pobude na območju svobode, varnosti in pravice; poudarja, da Evropski svet ni sozakonodajalec in da bi bilo treba spremeniti postopek, s katerim Evropski svet sprejema večletne operativne programe na tem področju brez obveznosti posvetovanja s Parlamentom ali Komisijo, saj te politike zelo resno vplivajo na temeljne pravice državljanov; poziva, naj se pri prihodnji spremembi Pogodbe Parlamentu in Svetu podeli enakovredna pristojnost v zvezi s tem;

12. ugotavlja, da ima Svet v skladu s členom 76 PDEU s četrtino svojih držav članic, tako kot Komisija, pravico do pobude v zvezi s sodelovanjem na področju upravnega prava ter policijskim in pravosodnim sodelovanjem v kazenskih zadevah;

13. ugotavlja, da je ta razvoj del širšega trenda k vse večjemu neravnovesju med Svetom, Evropskim svetom in Komisijo pri odločanju na vseh področjih politike, kar je zaskrbljujoče; poudarja, da ta praksa spodkopava institucionalno strukturo EU, kot je določena v Pogodbah; meni, da bi bilo treba z enakovrednimi pravicami Parlamenta ponovno vzpostaviti ravnovesje v korist demokratične legitimnosti;

([13]) UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1.

četrtek 9. junija 2022

14. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je preglednost pri uporabi posredne pravice Sveta do pobude iz člena 241 PDEU pomanjkljiva; poziva Svet, naj na uporabniku prijazen način in v vseh uradnih jezikih Evropske unije objavi vse zahteve, vložene na podlagi te pravne podlage, in vztraja, da mora Svet v vseh svojih aktih ([14]) zagotoviti najvišjo možno raven preglednosti, pri tem pa v celoti upoštevati pravila EU o dostopu do dokumentov;

Posredna pravica Parlamenta do pobude, ki jo določata Pogodbi

15. želi spomniti, da ima Parlament od sprejetja Maastrichtske pogodbe na podlagi priznavanja njegove edinstvene demokratične legitimnosti pravico, da od Komisije zahteva predložitev zakonodajnih predlogov;

16. ugotavlja, da morajo biti zahteve v skladu s členom 225 PDEU v pristojnosti Unije in da ima Komisija trenutno zgolj obveznost, da Parlament obvestiti o razlogih za nepredložitev predloga;

17. želi spomniti, da sta se Parlament in Komisija z okvirnim sporazumom iz leta 2010 dogovorila o nadaljnji okrepitvi te pravice; ugotavlja, da se je Komisija zavezala, da bo v treh mesecih poročala o nadaljnjem ukrepanju v zvezi z zahtevami Parlamenta in predstavila zakonodajni predlog, če tako odloči kolegij;

18. meni, da je prišel čas, da se pokaže ambicioznejša politična volja, in zato poziva k razmisleku o reviziji okvirnega sporazuma iz leta 2010, da bi zagotovili močnejšo pravico Parlamenta do pobude;

19. obžaluje, da je Komisija do leta 2019 na podlagi zakonodajnih iniciativnih poročil Parlamenta, sprejetih v skladu s členom 225 PDEU, zakonodajne predloge na podlagi zahtev Parlamenta predložila le v manjšem številu primerov ([15]); obžaluje tudi, da roki, v katerih mora Komisija odgovoriti na zahteve Parlamenta in predložiti zakonodajne predloge, v večini primerov niso bili upoštevani;

20. meni, da je edina obveznost Komisije, da Parlament obvesti o svojih razlogih, da ne bo ukrepala v zvezi s postopokom zakonodajne pobude, ki jo je Parlament sprejel z večinko svojih članov, veliko prešibka, zato pozdravlja podporo predsednice Komisije Ursule von der Leyen pravici Parlamenta do pobude in zavezo, da se bo Komisija na predloge Parlamenta, ki temelji na členu 225 PDEU, vedno odzvala z zakonodajnim aktom, ob polnem spoštovanju načel sorazmernosti, subsidiarnosti in boljšega zakonodajnega postopka; pričakuje, da bo Komisija spoštovala to zavezo, da bo, kadar bo Parlament kakršenkoli tak predlog sprejel z večino svojih članov v postopku zakonodajne pobude, predlagala sprejetje zakonodajnega akta; meni, da bi bilo treba to zavezo in pristojnost Parlamenta, da vpliva na agendo EU, okrepiti;

([14]) Resolucija z dne 17. januarja 2019 o strateški preiskavi varuhinje človekovih pravic OI/2/2017 o preglednosti zakonodajnih razprav v pripravljalnih telesih Sveta EU (UL C 411, 27.11.2020, str. 149).

([15]) Generalni direktorat Evropskega parlamenta za notranjo politiko, Tematski sektor za pravice državljanov in ustavne zadeve, študija z naslovom The European Parliament's right of initiative (Pravica Evropskega parlamenta do pobude), Bruselj, 2020, str. 54.

21. izreka pohvalo sedanjemu kolegiju komisarjev, ker je pravočasno ([16]) odgovoril na vse zahteve Parlamenta, razen v enem primeru ([17]); poleg tega poudarja, da zahteva samo v enem primeru ni privedla do zakonodajnega predloga; meni, da to dokazuje vzpostavitev medinstitucionalnega precedensa, in pričakuje, da bo Komisija še naprej spoštovala svojo zavezo, da bo odgovorila na vse zahteve;

22. meni, da mora razmislek o pravici Parlamenta do pobude potekati vzporedno s širšim razmislekom o političnih pobudah v postopku odločanja EU;

23. meni, da bi bilo treba izboljšati ukrepanje na podlagi evropske državljanske pobude, in poudarja, da kadar Komisija v predpisanem roku ne objavi svojih namer ali sporoči, da ne namerava ukrepati v zvezi z evropsko državljansko pobudo, ki izpolnjuje postopkovne zahteve in je v skladu s Pogodbama, zlasti temeljnimi vrednotami Unije iz člena 2 PEU, bi Parlament lahko imel možnost, da na podlagi evropske državljanske pobude sproži postopek zakonodajne pobude;

Prihodnost pravice/pravic Parlamenta do pobude

24. je trdno prepričan, da bi splošna in neposredna pravica do pobude dodatno okrepila demokratično legitimnost Unije, opolnomočila državljane Unije in usmerila razvoj pristojnosti Unije in njenih institucij v močnejšo evropsko demokracijo;

25. meni, da bi bilo treba Parlamentu kot edini neposredno izvoljeni instituciji EU ob naslednji reviziji Pogodb dati pravico, da predlaga sprejetje zakonodajnega akta;

26. je trdno prepričan, da bi bilo treba Pogodbi spremeniti tako, da bi imel Parlament kot edina neposredno izvoljena institucija EU in s tem institucija, ki zastopa glas državljanov v postopku odločanja EU, splošno in neposredno pravico do zakonodajne pobude; poudarja, da bi moral Parlament za vzpostavitev takšne pravice do zakonodajne pobude sprožiti postopek iz člena 48 PEU; meni, da bi moral Parlament imeti pravico do pobude vsaj na tistih področjih, za katera je pooblaščen za sprejemanje zakonodaje kot sozakonodajalec;

27. poudarja, da je bila konferenca o prihodnosti Evrope priložnost, kot je še ni bilo, da bi odpravili sedanje pomanjkljivosti in dali nov zagon evropski demokraciji, ter odločno spodbuja, da bi upoštevali priporočilo udeležencev konference o resnični pravici Parlamenta do pobude;

28. ponovno poudarja poseben in okrepljen ustavni položaj področij, za katera ima Parlament trenutno pravico do pobude, in meni, da bi bilo treba to izključno pravico razširiti na področja, na katerih sta demokratična legitimnost in suverenost Unije še zlasti pomembni;

([16]) Odgovori Komisije na naslednje resolucije Evropskega parlamenta:
- resolucija z dne 8. oktobra 2020 s priporočili Komisiji z naslovom Digitalne finančne storitve: nova tveganja pri kriptosredstvih – regulativni in nadzorni izzivi na področju finančnih storitev, institucij in trgov (UL C 395, 29.9.2021, str. 72);
- resolucija z dne 22. oktobra 2020 s priporočili Komisiji o pravnem okviru EU za zaustavitev in obrnitev trenda krčenja gozdov po svetu, ki ga povzroča EU (UL C 404, 6.10.2021, str. 175);
- resolucija z dne 20. oktobra 2020 s priporočili Komisiji z naslovom Akt o digitalnih storitvah: prilagoditev pravil poslovnega in civilnega prava za poslovne subjekte, ki poslujejo na spletu (UL C 404, 6.10.2021, str. 31);
- resolucija z dne 20. oktobra 2020 s priporočili Komisiji z naslovom Akt o digitalnih storitvah: izboljšanje delovanja notranjega trga (UL C 404, 6.10.2021, str. 2);
- resolucija z dne 20. oktobra 2020 s priporočili Komisiji o okviru za etične vidike umetne inteligence, robotike in sorodne tehnologije (UL C 404, 6.10.2021, str. 63);
- resolucija z dne 20. oktobra 2020 s priporočili Komisiji o ureditvi civilne odgovornosti za področje umetne inteligence (UL C 404, 6.10.2021, str. 107);
- resolucija z dne 21. januarja 2021 s priporočili Komisiji o pravici do odklopa (UL C 456, 10.11.2021, str. 161).

([17]) Odgovor Komisije na resolucijo Evropskega parlamenta z dne 13. maja 2020 s priporočili Komisiji z naslovom Varnostna mreža za upravičence programov EU: oblikovanje varnostnega načrta za večletni finančni okvir (UL C 323, 11.8.2021, str. 2).

četrtek 9. junija 2022

29. ugotavlja, da sedanje pravice Parlamenta do pobude zajemajo različne posebne zakonodajne postopke, na primer v primeru uredb, ki se nanašajo na njegovo sestavo, izvolitev poslancev in njihov statut, statut evropskega varuha človekovih pravic in pravico Parlamenta do preiskave;

30. meni, da Pogodbi te postopke urejata zelo skopo, in poziva k sprejetju novega medinstitucionalnega sporazuma med tremi institucijami, ki bo namenjen izključno tej zadevi in bo celovito spoštoval njen poseben ustavni položaj in okrepil demokratično legitimnost Evropske unije; meni, da bi lahko v tem novem medinstitucionalnem sporazumu preučili ukrepe, s katerimi bi preprečili institucionalno blokiranje zadev;

31. meni, da bi morala notranja pravila Parlamenta bolje odražati posebno naravo teh zakonodajnih postopkov; priporoča zlasti, da bi moral Parlament, kadar je za sprejetje akta v Parlamentu potrebna odobritev ali soglasje Sveta in mnenje ali soglasje Komisije, po glasovanju o predlaganem aktu začeti postopek posvetovanja s tema institucijama; meni tudi, da bi moral Parlament poenostaviti postopke za spremembo teh predlaganih aktov po posvetovanjih;

32. meni, da je treba razširitev rednega zakonodajnega postopka in opredelitev rednega zakonodajnega postopka, v katerem ima Parlament pravico do pobude, obravnavati kot dopolnjujoča se postopka;

33. meni, da priznanje neposredne pravice Parlamenta do pobude ne bi izključevalo možnosti, da Komisija ohrani vzporedno ali izključno pravico do pobude na nekaterih področjih, kot je proračun; sprejema, da ima lahko Svet neposredno pravico do pobude na strogo določenih področjih; poziva vse tri institucije, naj razmislijo o tem, kako bi lahko sočasne pravice do pobude učinkovito soobstajale in bile izvajane v praksi;

34. se zavezuje, da bo v celoti uporabil, razvil in dodatno okrepil potencial posredne pravice Parlamenta do pobude, kot je določena v Pogodbah ter nadalje opredeljena v medinstitucionalnih sporazumih in z zavezo predsednice Komisije Ursule von der Leyen;

35. meni, da ima medinstitucionalni sporazum o boljši pripravi zakonodaje bistveno vlogo pri zagotavljanju lojalnega in preglednega sodelovanja v celotnem zakonodajnem ciklu ter da omogoča boljše medsebojno razumevanje stališč različnih institucij;

36. poziva k skupni oceni delovanja okvirnega sporazuma iz leta 2010 in potrebe po ciljno usmerjeni reviziji, da bi zagotovili učinkovito spoštovanje njegovih določb in časovnih okvirov, povezanih s posredno pravico Parlamenta do pobude; poleg tega Svet in Komisijo poziva, naj skupaj s Parlamentom ocenita, v kakšnem obsegu bi bilo treba revidirati medinstitucionalni sporazum o boljši pripravi zakonodaje, da bi odpravili morebitne ovire za pristojnosti Parlamenta, da predlaga zakonodajne pobude;

37. meni, da je primerno pregledati njegova notranja pravila, postopke in zahteve, tudi v zvezi s pripravo zakonodajnih iniciativnih poročil, sprejetih na podlagi člena 225 PDEU, da se zagotovi osredotočenost in utemeljenost predlogov; predlaga racionalizacijo postopkov, določenih v poslovniku Parlamenta za pripravo in sprejemanje resolucij v skladu s členom 225 PDEU, da se zagotovi ustrezno upoštevanje vseh zahtev, naslovljenih na Komisijo za zakonodajno pobudo, ob upoštevanju medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje, ne glede na parlamentarno resolucijo, ki vključuje zahtevo;

38. se zavezuje, da bo te instrumente uporabljal kot primarni način vlaganja zahtev, naj Komisija predloži zakonodajne predloge; v zvezi s tem poudarja, da je treba zahteve nasloviti zgolj na Komisijo in zagotoviti, da vsebina zakonodajnih iniciativnih poročil ostane v okviru teme odobrenega poročila; poudarja, da je treba za sprejetje osredotočenih in dobro utemeljenih poročil v skladu s členom 225 PDEU zagotoviti potrebno tehnično in upravno zmogljivost;

39. poudarja, da je pomembno zagotoviti tesno sodelovanje s Komisijo v celotnem življenjskem ciklu zakonodajnih samoiniciativnih poročil, da bi zagotovili čim bolj učinkovit, pregleden in vključujoč postopek; v zvezi s tem poudarja vlogo konference predsednikov odborov in konference predsednikov;

40. poudarja, da Parlament v celoti spoštuje medinstitucionalni sporazum o boljši pripravi zakonodaje, v katerem je poudarjeno, da je potrebna predhodna analiza evropske dodane vrednosti in ocene stroškov kot posledice neukrepanja na ravni Unije, ter da ima strukturo za izvedbo ocene učinka, kolikor je to mogoče, pred predstavitvijo poročila INL, da se izboljša ocenjevanje evropske dodane vrednosti iz medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje;

41. meni, da bi morala Komisija pri ocenjevanju načel subsidiarnosti, sorazmernosti in boljše priprave zakonodaje v okviru nadaljnjega ukrepanja na podlagi zahtev Parlamenta za zakonodajne predloge v skladu s členom 225 PDEU ustrezno upoštevati priložene analize glede evropske dodane vrednosti in glede „stroškov kot posledice neukrepanja na ravni Unije“, ki jih pripravi Parlament; poudarja, da je Komisija v skladu z medinstitucionalnim sporazumom o boljši pripravi zakonodaje že zavezana odgovoriti na vsa vprašanja, ki jih v zvezi s temi analizami izpostavita sozakonodajalca;

42. poleg tega meni, da bi morala Komisija osnutke predlogov, sprejetih na predlog Parlamenta v skladu s členom 225 PDEU, jasno povezati z ustreznimi poročili INL, s čimer bi zagotovila jasen „odtis zakonodajnega vpliva“;

43. se zavezuje, da bo spodbujal tesnejše usklajevanje z Odborom regij in Ekonomsko-socialnim odborom z ustreznim upoštevanjem njunih mnenj v okviru člena 225 PDEU;

44. ponovno poudarja, da so dostopnost, etičnost in preglednost bistvenega pomena in jih morajo vse institucije EU spoštovati pri svojem delu; poziva, naj bodo vse ustrezne informacije o zakonodajnih iniciativnih poročilih, kot so notranji postopkovni koraki ali nadaljnje ukrepanje Komisije, zlahka dostopne na spletu v vseh uradnih jezikih Evropske unije;

45. ponovno poudarja pomen predzakonodajne faze in želi spomniti na vlogo Parlamenta, kot je opredeljena v medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje in okvirnem sporazumu iz leta 2010; poziva k pospešitvi vzpostavitve skupne zakonodajne zbirke podatkov, kot je opredeljena v medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje;

46. opozarja na pomen udeležbe državljanov in civilne družbe za demokratično legitimnost EU; poziva vse institucije EU, naj jih smiselno vključijo v odločanje v vseh fazah političnega cikla;

o

o o

47. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Evropskemu svetu, Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.